

MISTÄ POLTTOAINETTA LUOVUUDELLE JA INNOVAATIOILLE?

Luovuudelle on tilausta

2

”Nyt tarvitaan rohkeutta erottautua muista ja uskallusta luopua järkevistä tavoista, siis hulluutta...”

Alf Rehn

Toppuuttelijoitakin on

3

”Kammoan juhlapuheista tuttua muka-luovuuden ylistystä ja loputonta innovaatiopuhetta. Sitä, että tarvitaan ”luovia hulluja” ja muita kärkiyksilöitä, jotka riehuvat ilmoille ihan mitä vain.”

Kari Uusikylä

Mitä luovuus siis on?

4

Kykyä nähdä toisin.

Miksi jotkut – yksilöt tai organisaatiot –
näyttävät kykenevän siihen toistuvasti?

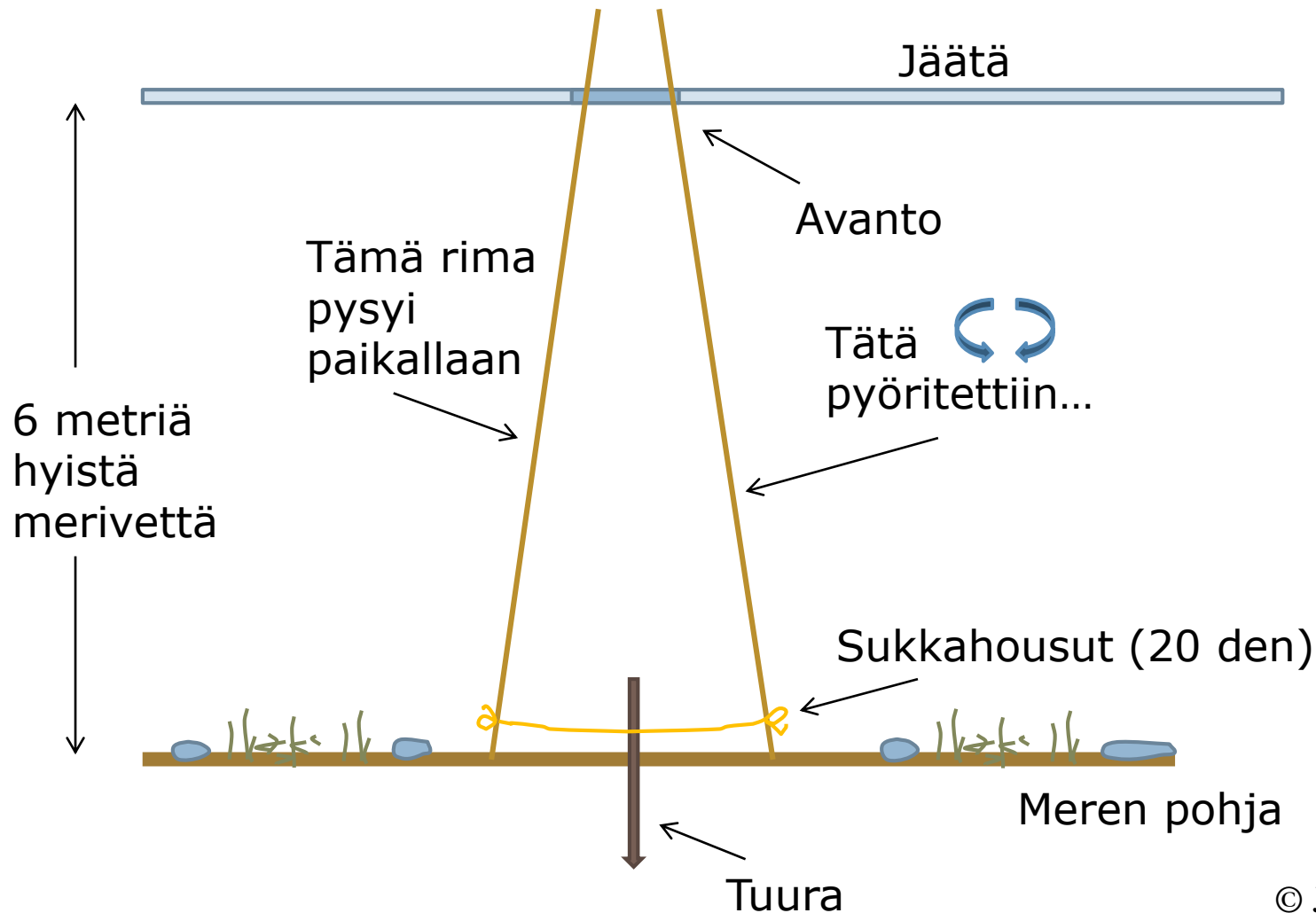
Luovuutta tukeva työyhteisö?

5

Siellä:

- Nauretaan paljon, hassutellaan,
  - Ei tehdä aina, kuten ”ennen”,
  - Muodostetaan ”kummallisia” työryhmiä,
  - Heittäytyään rohkeasti puhumaan unelmista,
- Halutaan nähdä vaivaa viihtyisyyden eteen, uhraudutaan.
  - **Jaetaan positiivista palautetta,**
  - Nuorekkuutta, leikkisyyttä, väljiä toimenkuvia, yhteisöllisyyttä...

Luovuus piileskelee

Luovuus on rajon ylitystä...

7

...myös "vaakatasossa": psykologi Herbert A. Simon, josta tuli **taloustieteen** Nobelisti.

Tai työpaikalla: naapuriosaston Pekka,
joka kertoo lounaalla oman kokemuksensa,
joka puolestaan synnyttää
ahaa-elämyksen **minun** päässäni!

Luovuuden kummallisuuksia

Ellei Sibelius olisi säveltänyt viulukonserttoaan,
kukaan ei olisi sitä taatusti säveltänyt.

Ellei da Vinci olisi maalannut *Mona Lisa*a, ei
kukaan muukaan olisi sitä maalannut - sellaiseksi!

MUTTA: penisilliini olisi kyllä löydetty, vaikka
Fleming ei olisi sitä keksinyt.

Tavat nähdä toisin vaihtelevat

”Näen unta ja koetan kirjoittamalla päästä selvyyteen, millaisia unia ne olivat.”

Kirjailija Paul Auster

Myös rohkeutta nähdä toisin

10

Hanna, perfektionisti:

”Anteeksi, että vaivaan ongelmineni. Minulla on ”nipo-menneisyys”, kiltti suorittajatyttö, 6 Laudaturin ylioppilas, pääaineesta erinomaiset tiedot jne. Mutta minulla taitaa olla **KIRJOITTAMISEN KAMMO?!**”

Miksi olen miettinyt moisia?

11

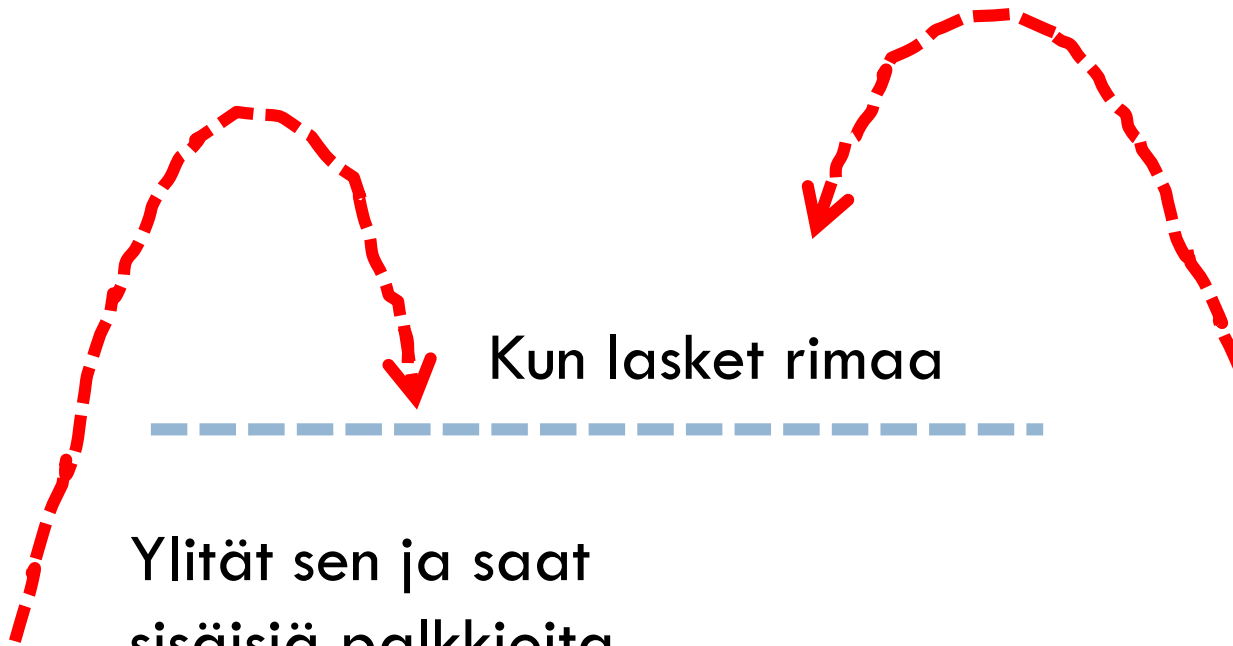
Tosiasia on, että lähes jokaisen työn voi tehdä paremmin. Työelämä ei tunne armoa.

Mutta: jos tavoitetasoa voi perustellusti pudottaa, on oivaltanut paljon.

On tässä vielä tämäkin...

12

Kun asetat riman korkealle

Kun lasket rimaa

Ylität sen ja saat
sisäisiä palkkioita.

"Jes, meni näin hyvin!"

Alitat sen. Seuraa
Pettymyksiä ja
tyytymättömyyttä.

Luovuudella on vihollisia

13

Paljonkin. Otan niistä esille muutaman

1. **Kiire.** Aikapula

2. **Haluttomuutemme (kyvyttömyytemme?)** ideoida ja tuotekehittää

3. Koulutukseen heijastuva **elämäntavan muutos**

Parhaat ideat eivät synny juosten

*Minulla oli tapana varata kalenteristani
perjantait ”ajattelulle.”*

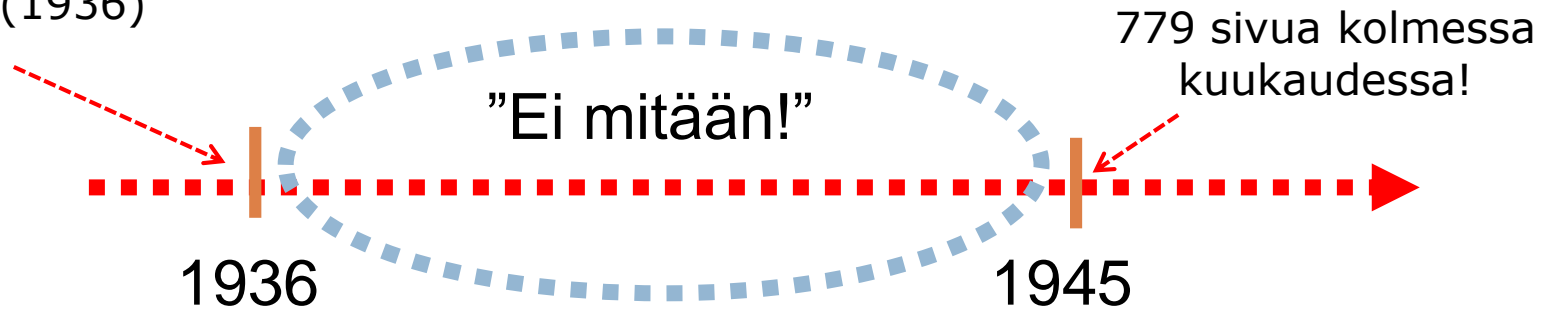
Rakennusmestari 1970 -luvulta

Sinuhe egyptiläisen synty

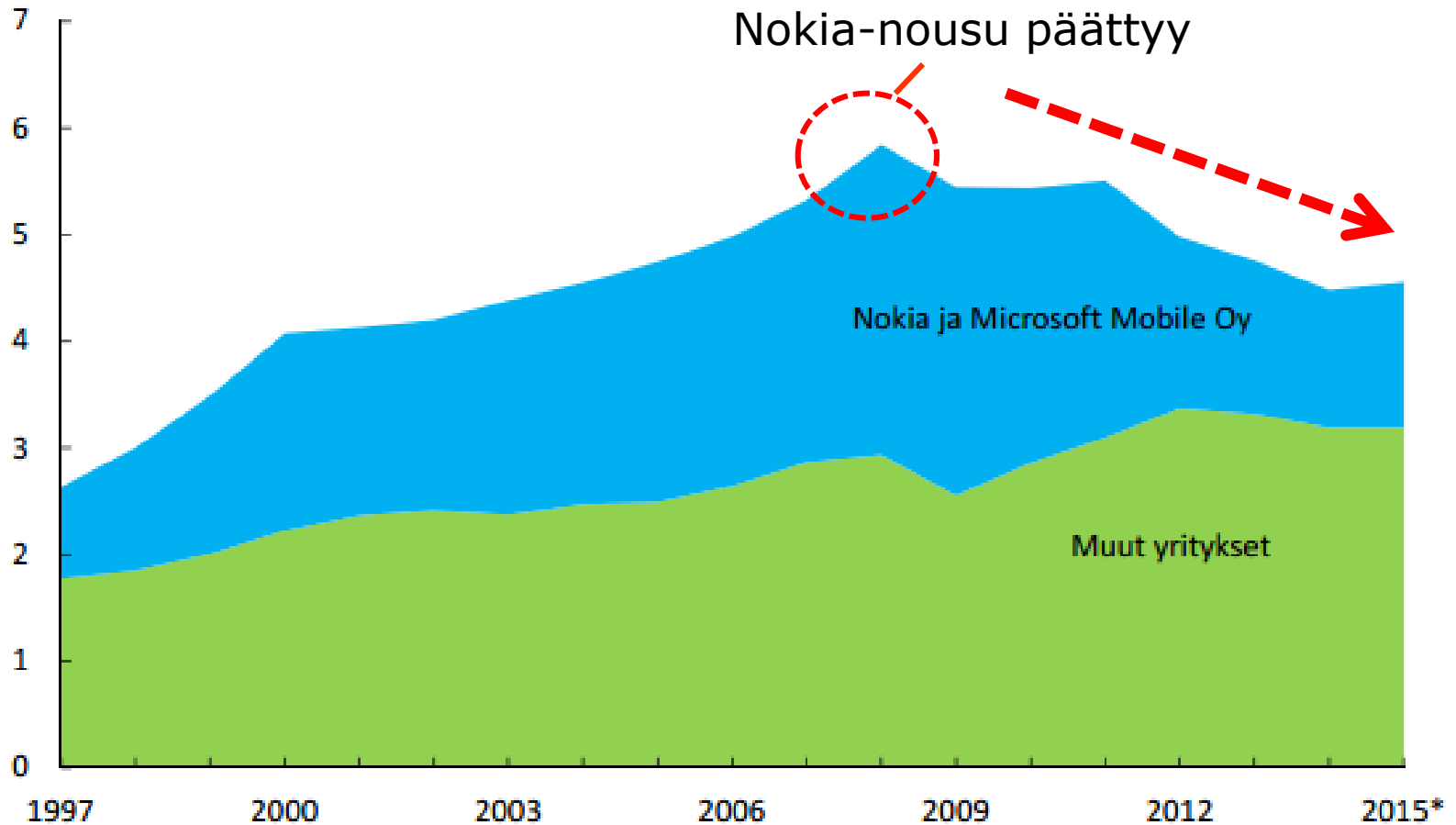
Mika Waltari kirjoitti merkkiteoksensa
”syöksysynnytyksellä” sodan jälkeen
1945.

Akhnaton, auringosta
syntynyt (1936)

Tuotekehitysmenot Suomessa

Vai, voiko meitä edes vaatia?

17

Kaikkihan lähtee siitä, että meille kaikille tärkeät perustarpeet on tyydytettävä ensin.

Vasta niiden varaan ja päälle rakentuvat vaikkapa ”**työelämän loistoideat**”.

Elämäntavan muutos ja koulutus

Vaikka vaahtoamme suvaitsevaisuudesta, esimerkiksi **"ihanteellisen lapsen"** kuva on nykyisin kovin kapea. Todellisuudessa poikkeavuutta, pientäkin, on alettu medikalisoida.

"Minulla on 18 ekaluokkalaista ja niistä yhdeksällä on diagnoosi."

Liisa, ekaluokan ope

Kyse on asenteista, jälleen

19

Jos voisimme vähentää leimaamista, voisimme myös hyväksyä erilaisia ajattelijointa, veneen keikuttajia ja ärsyttäviä kyseenalaistajia.

Näky se työpaikoillakin: hyvän idean pahin este on usein ihan lähellä – esimies tai työyhteisö.

Satsataan yhteisöllisyyteen

20

Kateus, suomalaisten perisynti. Tämä vaivaa erityisesti hierarkkisia organisaatioita.

Kilpailun lisääntyessä luovuus vähenee, sillä kilpailu ja kateus estävät **tiedon** kulun.

Muutetaan rutiineja

21

Lasten kasvatuksessa rutiinit luovat turvaa,
Mutta luovuudelle **pinttyneistä tavoista** on
haittaa.

Tutkimusten mukaan jo arjen vähäinen muuntelu
voi auttaa.

Kaivetaan ideariihet esiin

22

Luovuus vaatii sosiaalista pörinää,
ei yksinäistä happamuutta.

Toisin kuin uskomme, ideariihiäkin **kannattaisi järjestää.**
Todellisuudessa ideatalkoot ovat
kuolleet sukupuuttoon kiireen takia.

Ammutaan haulikolla

23

Kun synnytät nopeasti 73 keinoa ideaa,
joukkoon sattuu yksi tai jopa kolme tosi luovaa.

Todella hyvät ideat syntyvät
harvoin väkipakolla.

Muita luovuuskikkoja

24

- ❖ **Älä nosta tavoitetta** liian korkealle! Älä hylkää hölmöyttä.
- ❖ Käännä asioita **nurin**. Katso mitä syntyi. Voisiko se toimia?
- ❖ Luovu turhasta, keskity vain **pääasioihin**.
- ❖ Käytä muistivihkoja, merkitse ideat ylös heti.
- ❖ Älä sorru kärsimättömyyteen. Anna ajatusten kypsyä.
- ❖ **Vaihda näkökulmaa**. Etäänny. Varo urautumasta.
- ❖ Hakeudu **erilaisten** ihmisten joukkoon.
- ❖ Nojaa ulkopuolisiin **verkostoihin**.
- ❖ Pyydä ja anna apua talon sisällä. Jaa tietosi.

Lisää aiheesta

25

Oheisissa teoksissa:

